

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 1355/2014,**17. detsember 2014,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) teatavate koodeksite vastuvõtmisega ning teatavatesse konventsioonidesse ja protokollidesse sellega seotud muudatuste tegemisega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 13 lõiget 2,toimides vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2099/2002, millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), ⁽²⁾ artiklis 5 sätestatud vastavuskontrollimenetlusele,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid ja komisjon teevad koostööd, et vajaduse korral kindlaks määrata ühine seisukoht või lähenemisviis rahvusvahelistel foorumitel vähendamaks vastuolude tekkimise ohtu liidu meretranspordialaste õigusaktide ja rahvusvahelise õiguse aktide vahel.
- (2) Määrus (EÜ) nr 391/2009 moodustab koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/15/EÜ ⁽³⁾ ühe sidusa õigusakti, millega tunnustatud organisatsioonide tegevust reguleeritakse ühtselt samade põhimõtete ja mõistete alusel. Direktiivi 2009/15/EÜ artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et kui liikmesriik otsustab oma lipu all sõitvate laevade puhul volitada organisatsioone tegema riiklike tunnistustega seotud kontrollimisi ja ülevaatusi, annab ta need ülesanded üksnes tunnustatud organisatsioonile, mis vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 2 punktile g on määruse (EÜ) nr 391/2009 kohaselt tunnustatud organisatsioon. Seepärast mõjutab eeskirjade kogum, mille alusel asjaomaseid organisatsioone tunnustatakse, mõlemat õigusakti.
- (3) Määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 2 punkti b määratluse kohaselt on „rahvusvahelised konventsioonid“ 1. novembri 1974. aasta rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel (SOLAS 74), v.a selle lisa XI-2 peatükk, 5. aprilli 1966. aasta rahvusvaheline laadungimärgi konventsioon ja 2. novembri 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatava merereostuse vältimise kohta (MARPOL) ning nende ajakohastatud protokollid ja muudatused ning asjakohased, kõikides liikmesriikides kohustuslikud ajakohastatud eeskirjad.
- (4) IMO assamblee võttis oma 28. istungjärgul 4. detsembri 2013. aasta resolutsiooniga A.1070(28) vastu IMO õigusaktide rakendamise koodeksi (III koodeks) ning 4. detsembri 2013. aasta resolutsiooniga A.1083(28) laadungimärgi konventsiooni muudatused, et muuta III koodeks koos lipuriikide auditeerimissüsteemiga kohustuslikuks.
- (5) IMO merekeskkonna kaitse komitee (MEPC) võttis oma 66. istungjärgul 4. aprilli 2014. aasta resolutsiooniga MEPC.246(66) vastu MARPOLi konventsiooni 1978. aasta protokolliga muudatused ja 4. aprilli 2014. aasta resolutsiooniga MEPC.247(66) MARPOLi konventsiooni (muudetud 1978. aasta protokolliga) 1997. aasta protokolliga muudatused, et muuta III koodeks koos lipuriigi auditeerimissüsteemiga kohustuslikuks.

⁽¹⁾ ELT L 131, 28.5.2009, lk 11.⁽²⁾ EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/15/EÜ, 23. aprill 2009, laevade kontrollimise ja ülevaatusiga tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 47).

- (6) IMO meresõiduohutuse komitee (MSC) võttis oma 93. istungjärgul 22. mai 2014. aasta resolutsiooniga MSC.366(93) vastu SOLASi konventsiooni muudatused ja 22. mai 2014. aasta resolutsiooniga MSC.375(93) laadungimärgi konventsiooni 1988. aasta protokoll muudatused, et muuta III koodeks koos lipuriigi auditeerimis-süsteemiga kohustuslikuks.
- (7) MEPC ja MSC võtsid vastavalt oma 65. ja 92. istungjärgul 21. juuni 2013. aasta resolutsiooniga MSC.349(92) vastu IMO tunnustatud organisatsioonide koodeksi.
- (8) MEPC võttis oma 65. istungjärgul 17. mai 2013. aasta resolutsiooniga MEPC.238(65) vastu MARPOLi konventsiooni 1978. aasta protokoll muudatused, et muuta tunnustatud organisatsioonide koodeks kohustuslikuks.
- (9) MSC võttis oma 92. istungjärgul 21. juuni 2013. aasta resolutsioonidega MSC.350(92) ja MSC.356(92) vastu SOLASi konventsiooni ja laadungimärgi konventsiooni 1988. aasta protokoll muudatused, et muuta tunnustatud organisatsioonide koodeks kohustuslikuks.
- (10) Seepärast peaksid III koodeks ja tunnustatud organisatsioonide koodeks jõustuma ajavahemikus 1. jaanuar 2015 kuni 1. jaanuar 2018 kooskõlas iga asjaomase IMO konventsiooni suhtes kohaldatavate vastuvõtmise, ratifitseerimise ja jõustamise eeskirjadega.
- (11) 13. mail 2013 võttis nõukogu vastu otsuse 2013/268/EL Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Mereorganisatsioon (IMO) võetava seisukoha kohta seoses teatavate koodeksite vastuvõtmisega ning teatavatesse konventsioonidesse ja protokollidesse sellega seotud muudatuste tegemisega (¹). Kõnealuse otsuse artikli 5 kohaselt volitas nõukogu liikmesriike andma oma nõusoleku olla käesoleva määruse põhjendustes 4–9 osutatud muudatustega seotud liidu huvides ning tingimused, et esitatakse kõnealuse otsuse lisas esitatud avaldus.
- (12) Otsusele 2013/268/EL lisatud avalduses märgitakse, et liikmesriik leiab, et III koodeks ja tunnustatud organisatsioonide koodeks sisaldavad miinimumnõudeid, mida riik võib täiendada ja parandada, nagu on asjakohane meresõiduohutuse suurendamiseks ja keskkonna kaitseks.
- (13) Samuti märgitakse avalduses, et mitte midagi III koodeksis ega tunnustatud organisatsioonide koodeksis ei tohi tõlgendada nii, et see piiraks või takistaks liikmesriiki täitmast Euroopa Liidu õigusest tulenevaid kohustusi seoses „riikliku tunnistuse” ja „klassiühingu tunnistuse” määratlusega, tunnustatud organisatsioonide suhtes kehtestatud kohustuste ja nõuete ulatusega ning Euroopa Komisjoni ülesannetega seoses tunnustamise, hindamise ja vajaduse korral parandusmeetmete võtmisega või sanktsioonidega tunnustatud organisatsioonide suhtes. Samas avalduses on märgitud, et IMO auditi korral märgib liikmesriik, et kontrollitakse üksnes nende asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide sätete järgimist, millega liikmesriik on nõustunud, sealhulgas kõnealuse avaldusega seotud küsimustes.
- (14) Liidu õiguskord, määrus (EÜ) nr 391/2009 ja direktiiv 2009/15/EÜ sisaldavad viiteid põhjenduses 3 nimetatud „rahvusvaheliste konventsioonidele”. Sellega seoses võetakse IMO konventsioonide muudatused automaatselt üle liidu õigusesse samal ajal, kui need jõustuvad rahvusvahelisel tasandil. Samuti võetakse üle selliste muudatustega seotud kohustuslikud koodeksid, nagu III koodeks ja tunnustatud organisatsioonide koodeks, mis on osa määruse (EÜ) nr 391/2009 kohaldamiseks vajalikest IMO vahenditest.
- (15) Rahvusvaheliste konventsioonide muudatused võib liidu merenduslaste õigusaktide reguleerimisalast välja jätta kooskõlas vastavuskontrollimenetlusega, kui need vastavad vähemalt ühele kahest määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 lõikes 2 sätestatud tingimusele.
- (16) Komisjon hindas IMO konventsioonide muudatusi kooskõlas määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikliga 5 ja tegi kindlaks, et esineb mitu lahknevust ühelt poolt III koodeksi ja tunnustatud organisatsioonide koodeksi ning teiselt poolt määruse (EÜ) nr 391/2009 ja direktiivi 2009/15/EÜ vahel.
- (17) Esiteks, III koodeksi 2. osa punktis 16.1 on sätestatud loetelu minimaalsetest vahenditest ja menetlustest, mille lipuriigid peavad kehtestama, sealhulgas haldusjuhendid, milles muu hulgas käsitletakse laeva klassiühingu tunnistusi, mida lipuriik nõuab, et tõendada vastavust sellise rahvusvahelise konventsiooni ehitus-, mehaanika-

(¹) Nõukogu otsus 2013/268/EL, 13. mai 2013, Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Mereorganisatsioon (IMO) võetava seisukoha kohta seoses teatavate koodeksite vastuvõtmisega ning teatavatesse konventsioonidesse ja protokollidesse sellega seotud muudatuste tegemisega (ELT L 155, 7.6.2013, lk 3).

elektri- ja/või muudele nõuetele, mille osaline lipuriik on, või vastavust lipuriigi siseriiklikele sätetele. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 21, tehakse liidu õiguses siiski vahet riiklikul tunnistel ja klassiühingu tunnistel. Viimased on eraõiguslikku laadi dokumendid ning need ei ole ei lipuriigi õigusaktid ega välja antud ühegi lipuriigi nimel. Kõnealune III koodeksi säte osutab tegelikult SOLASi konventsiooni II-1 peatüki A-1 osa eeskirjale 3–1, millega nähakse ette, et laevad projekteeritakse, ehitatakse ja neid hooldatakse kooskõlas ametiasutuse poolt eeskirja XI-1/1 kohaselt tunnustatud klassiühingu struktuuri-, mehhaanika- ja elektrialaste nõuetega. 1. SOLASi konventsioonis on selgelt määratletud laev või selle õiguslik esindamine laeva lipuriigi kui kõnealuse nõude objekti suhtes. Lisaks sellele väljastab klassiühingu ülesannetes tegutsev tunnustatud organisatsioon laevale klassiühingu tunnistuse vastavalt oma eeskirjadele, korrale, tingimustele ja lepingulistele erakokkulepetele, milles lipuriik ei ole osaline. Seetõttu on kõnealune III koodeksi säte vastuolus klassiühinguid ja riiklike tunnistusi käsitlevate ELi kehtivate õigusaktide sätetega.

- (18) Teiseks, III koodeksi 2. osa punkti 18.1 kohaselt peab lipuriik tegema kindlaks, kas tunnustatud organisatsioonil on talle usaldatud ülesannete täitmiseks piisav tehniline, juhtimisalane ja teadussuutlikkus „üksnes selliste laevade puhul, millel on õigus sõita tema lipu all”. Seevastu liidu õiguses käsitletakse seda aspekti kui tunnustuse saamise tingimust, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 391/2009 I lisa punkti A alapunktis 3, võttes arvesse kogu asjaomase organisatsiooni klassi kuuluvat laevastikku ja tegemata vahet lipuriigi põhjal. Kui eespool nimetatud III koodeksi sätteid võetakse üle liidu õigusesse, saaks määruse (EÜ) nr 391/2009 I lisa punkti A alapunkti 3 kohaldada tunnustatud organisatsiooni tegevuse suhtes üksnes liikmesriigi lipu all sõitvate laevadega seoses, mis on vastuolus kehtivate nõuetega.
- (19) Kolmandaks, III koodeksi 2. osa punkti 19 kohaselt ei või lipuriik volitada oma tunnustatud organisatsioone kohaldama muudele kui kõnealuse liikmesriigi lipu all sõita võivatele laevadele nõudeid, mis on muu hulgas seotud laevade klassifitseerimise eeskirjade, nõuete või korraga. Direktiivi 2009/15/EÜ kohaselt võivad liikmesriigid volitada organisatsiooni andma enda nimel vastavale laevastikule riiklike tunnistusi üksnes juhul, kui kõnealune organisatsioon on tunnustatud ja seda kontrollitakse sel eesmärgil kooskõlas määrusega (EÜ) nr 391/2009. Selles raamistikus peab seega tunnustatud organisatsioonide tegevus vastama teatavatele nõuetele kõigi nende poolt klassifitseeritud laevade puhul, sõltumata lipuriigist. See on seotud enamike määruse (EÜ) nr 391/2009 I lisa kriteeriumidega, samuti muude kohustustega, eelkõige kõnealuse määruse artikli 10 lõikega 4. Kui eespool nimetatud III koodeksi sätteid võetakse üle liidu õigusesse, piiraks see määruses (EÜ) nr 391/2009 sätestatud tunnustamisnõuete kohaldamist tunnustatud organisatsiooni tegevuse suhtes üksnes liikmesriigi lipu all sõitvate laevadega, ka juhul, kui need kehtiksid eeskirjade, nõuete ja menetlustena.
- (20) Neljandaks, tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa punkti 1.1 kohaselt on „tunnustatud organisatsioon” lipuriigi poolt hinnatud organisatsioon, mille puhul on leitud, et see on kooskõlas tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osaga. Seevastu määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 2 punktis e on sätestatud, et tunnustatud organisatsioon on „käesoleva määruse kohaselt tunnustatud organisatsioon”. Komisjoni hindamise põhjal, millele on osutatud põhjendustes 21–23, selgub, et mitmed tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa sätteid ei ole kooskõlas määrusega (EÜ) nr 391/2009. Seetõttu ei täidaks tunnustatud organisatsioonide koodeksis määratletud tunnustatud organisatsioon kõiki määruse (EÜ) nr 391/2009 nõudeid ning ei vastaks seega tunnustatud organisatsiooni mõiste määratlusele liidu õiguses.
- (21) Viiendaks, tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa punktis 1.3 on „riiklik sertifitseerimine ja riiklikud teenused” määratletud ühtse kategooriana toimingutest, mida tunnustatud organisatsioonil on õigus teostada lipuriigi nimel, kaasa arvatud riiklike ja klassifitseerimisnõudeid puudutavate tunnistuste väljastamine. Seevastu määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 2 punktides g ja i sätestatud määratlustes tehakse kindlalt vahet „seadusjärgsel tunnistel” [Termin on muutunud. Uus termin „riiklik tunnistus”], mis antakse välja lipuriigi poolt või selle nimel vastavalt rahvusvahelistele konventsioonidele, ning „klassifikatsioonitunnistel” [Termin on muutunud. Uus termin „klassiühingu tunnistus”], mis on klassiühinguna tegutseva tunnustatud organisatsiooni väljastatud dokument, mis tõendab, et tema kehtestatud ja avalikustatud eeskirjade ja menetluste kohaselt on laev sobiv teatavaks otstarbeks või kasutuseks. Sellest järeldub, et liidu õiguse alusel on riiklik tunnistus ja klassiühingu tunnistus kaks laadilt erinevat tunnistust. Nimelt on riiklik tunnistus avalik-õiguslikku laadi, klassiühingu tunnistus aga eraõiguslikku laadi, mille annab välja klassiühing vastavalt oma eeskirjadele, menetlustele ja tingimustele. Sellest järeldub, et tunnustatud organisatsiooni poolt laevale väljastatud klassiühingu tunnistus laeva klassifitseerimiseeskirjadele ja -menetlustele vastavuse tõendamiseks, kaasa arvatud juhul, kui lipuriik on dokumendi SOLASi konventsiooni II-I peatüki A-1 osa eeskirjale 3–1 vastavuse tõendina kinnitanud, on rangelt eraõiguslik dokument, mis ei ole ei lipuriigi ega lipuriigi nimel väljastatud dokument. Tunnustatud organisatsioonide koodeksis on aga „riikliku sertifitseerimise ja riiklike teenuste” puhul süstemaatiliselt viidatud kui tunnustatud organisatsiooni poolt „lipuriigi nimel” teostatud toimingutele, mis on vastuolus liidu õigusaktides kehtestatud õigusliku erinevusega. Vaatamata sellele

vastuolule, kaasneks kõnealuse tunnustatud organisatsioonide koodeksi sätte liidu õiguskorras normina heakskiitmise korral ka ilmne oht, et määruses (EÜ) nr 391/2009 sätestatud tunnustamisnõudeid, mida kohaldatakse organisatsiooni kogu tegevuse suhtes sõltumata lipuriigist, ei oleks enam ELis võimalik täita.

- (22) Kuuendaks, tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa punktis 3.9.3.1 on lipuriiki puudutava riikliku sertifitseerimise ja riiklike teenustega seotud protsesside ühtlustamiseks ette nähtud, et tunnustatud organisatsioonid teevad vajaduse korral omavahel koostööd lipuriigi kehtestatud raamistikus. Sama koodeksi 2. osa punktis 3.9.3.2 on mainitud „lipuriigi või lipuriikide rühma” raamistikku tunnustatud organisatsioonide vahelise koostöö reguleerimiseks tehnilistes ja ohutusosalastes aspektides „laevade riikliku sertifitseerimise ja riiklike teenuste osutamisega [...] nimetatud lipuriigi/lipuriikide nimel”. Liidu õiguses on tunnustatud organisatsioonide koostöö reguleeritud määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 10 lõikega 1, mille kohaselt peavad tunnustatud organisatsioonid omavahel konsulteerima, et säilitada oma eeskirjade, menetluste ja nende rakendamise samaväärsus ning ühtlustatus, ning selles on sätestatud, et asjakohastel juhtudel lepivad nad kokku tehnilised ja menetlustingimused, mille alusel tunnustada vastastikku materjalidele, varustusele ja komponentidele klassiühingu väljastatud tunnistusi. Need kaks artikli 10 lõike 1 kohast koostööprotsessi on seotud tunnustatud organisatsioonide eraõigusliku tegevusega klassiühingutena ja seega kohaldatakse neid tegemata vahet lipuriigi põhjal. Kui tunnustatud koodeksiga ette nähtud koostöömehhanismid võetak üle liidu õigusesse, piiraks see määruse (EÜ) nr 391/2009 kohase koostööraamistiku reguleerimisala tunnustatud organisatsiooni sellise tegevusega, mis on seotud üksnes liikmesriigi lipu all sõitvate laevadega ning see oleks vastuolus kehtivate nõuetega.
- (23) Seitsmendaks on tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa punkt 3.9.3.3 identne III koodeksi 2. osa punktiga 19; seepärast on põhjenduses 19 esitatud kaalutlused sama olulised ka kõnealuse tunnustatud organisatsioonide koodeksi sätte puhul.
- (24) Mitte miski III koodeksi eelnõus ega tunnustatud organisatsioonide koodeksi eelnõus ei peaks piirama liidu võimet kehtestada aluslepingute ja rahvusvaheliste õigusaktide kohaselt asjakohaseid tingimusi nende organisatsioonide tunnustamiseks, kes soovivad, et liikmesriigid tunnustaksid neid, nii et nad saaksid teha liikmesriikide nimel laevade ülevaatus ja sertifitseerimist, pidades silmas liidu eesmärkide saavutamist ning eelkõige meresõiduohutuse suurendamist ja keskkonnakaitse tõhustamist.
- (25) Materjalidele, varustusele ja komponentidele klassiühingu poolt antavate tunnistuste vastastikuse tunnustamise süsteem, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 10 lõikes 1, on jõustata vaid Euroopa Liidus seoses laevadega, mis sõidavad liikmesriigi lipu all. Välisriikide laevade puhul on otsustamine selliste tunnistuste tunnustamise üle asjaomase kolmanda lipuriigi ainupädevuses, võttes aluseks eelkõige ÜRO mereõiguse konventsiooni.
- (26) Komisjon tegi hindamise tulemusena kindlaks, et III koodeksi ja tunnustatud organisatsioonide koodeksi sätted, millele on osutatud eelmistes põhjendustes, on vastuolus määrusega (EÜ) nr 391/2009 ja need tuleks kõnealuse määruse reguleerimisalast välja jätta. Seega tuleks määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 2 punkti b vastavalt muuta.
- (27) Kuna tunnustatud organisatsioonide koodeks jõustub 1. jaanuaril 2015 peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti pärast selle avaldamise kuupäeva.
- (28) Laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee ei ole esitanud arvamust käesolevas määruses sätestatud meetmete kohta. Peeti vajalikuks rakendusakti olemasolu ning esimees esitas apellatsioonikomiteele täiendavaks aruteluks rakendusakti eelnõu. Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas apellatsioonikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 2 punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) „rahvusvahelised konventsioonid” – 1. novembri 1974. aasta rahvusvaheline konventsioon inimeste ohutusest merel (SOLAS 74), v.a selle lisa XI-2 peatükk, 5. aprilli 1966. aasta rahvusvaheline laadungimärgi konventsioon ja 2. novembri 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatava merereostuse vältimise kohta (MARPOL) ning nende ajakohastatud protokollid ja muudatused ning asjakohased, kõikides liikmesriikides kohustuslikud ajakohastatud koodeksid, v.a Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) õigusaktide rakendamise

koodeksi 2. osa punktid 16.1, 18.1 ja 19 ning IMO tunnustatud organisatsioonide koodeksi 2. osa punktid 1.1, 1.3, 3.9.3.1, 3.9.3.2 ja 3.9.3.3.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2014

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
